

Historik Kryck Petters i Flatberget

Lantmäteriets karta 20-Nås-120 år 1854. (Kryck Petters). Litt Ca. Jan Jansson Hübbert f 1816.

Troligen blev Kryck Petters bebyggt omkring 1850 på sydöstra sluttningen av Högberget.

I kyrkoböckerna hittar man hemmanet under Flatberget.

Enligt *Lantmäteriets karta 20-Nås-316 år 1921* så står AB Träkol som ägare.

Kryck Petters farfar Mästersmeden Gustaf Hübbert f 1763 i Säfsnäs, kom till Flaten (Laala)

1811. Sonen Petter Gustafsson Hübbert f 1793 var far till Peter f 1830 (Kryck Petter).

Farbrodern Johan f 1787, var bosatt vid Okkoberget som ligger endast 1,5 km SSV om hemmanet. Kryck Petter var bosatt i Karingberget som ligger cirka 1 km NNÖ om Okkoberget.

Lås Peter Persson ”Kryck Petter” f 1830, d 1915.

Gift 1860 med **Catharina Jernström** f 1829 i Snöåby, Järna, d 1907.

De fick 7 barn varav 5 nådde vuxen ålder.

Barn:	Anna	f 1859	Flatberget	
	Lars Petter	f 1862	”	
	Mina	f 1865	”	gift 1891.
	Karl Johan	f 1869	”	gift 1891.
	Karolina	f 1879	”	gift 1903.

Peter blev krympling genom en olycka vid 4 års ålder, då han fick vänstra lårbenet avslaget av ett sofflock och benet slutade växa. Han fick sedermera ett träben. Genom hela livet fick han gå med kryckor, därav namnet ”Kryck Petter”. På äldre dar hade han en klädsam vit skepparkrans som också blev ett kännetecken.

Kajsa Pettersson, sondotter från Damnäsfallet berättade:

”Min farfar hade bara ett ben, han gick på kryckor. Men ändå gick han från ”Bekens” till Filipstad på marknad, en sträcka på ungefär 8 mil. Min far Karl Johan följde med honom. Det påstods att det var med svårighet en frisk människa kunde följa med i Petters fart. Han gick också över bågarna på gamla älvbron i Nås, på krycka och ett ben.”

Kajsa f 1911, dotter till Lås Karl Johan Persson f 1869 (son till Kryck Petter).

Lars Nilsson ”Lars Nilsa” f 1863 Grönfallet.

Gift 1891 med **Mina Persdotter** f 1865 (dotter till Kryck Petter)

De fick sex barn varav två födda i Flatberget, Valfrid f 1891 och Ebba Justina f 1894.

Familjen kom från Lilla Digerliden 1891 och flyttade till Ödeby 1896.

Karl Johan f 1869 (son till Kryck Petter)

Gift 1891 med **Anna-Stina Emanuelsdotter** f 1864 Kroktorp (Rynkä), Järna, d 1896.

Familjen flyttade till Ödeby 1893. Efter hustruns död flyttade Karl Johan och sonen Viktor tillbaka hit från Ödeby.

Karl Johans 2:a gifte 1902 med **Clara Falk** från Järna, d 1873.

Deras son Karl Reinhold f 1903 i Flatberget.

Familjen flyttade 1904 till Bekens i Kroktorp, Järna.

*Vid Jan Erikes skvaltkvarn som låg söderut mot sjön Flaten, kunde man mala sin råg.
Karl Reinhold 1903 har vid 83 års ålder, berättat om en malning vid kvarnen.
Detta hände under första världskriget då det var stränga regler, hur och när man fick mala mjöl, allt kontrollerades av länsman, För att överleva smög man till kvarnen om nätterna och malde sitt mjöl.
Kryck Petters son Karl Johan "Petters Johan" sådde sin råg och fick en god skörd.
Lars Jansson som ägde kvarnen tordes inte lova dom att mala utan hade tagit bräderna ur botten på rännan, men han berättade var dom låg, så att "Petters Johan" själv kunde gå dit en natt och mala sin säd.
Därefter måste bräderna plockas ur rännan igen!*

Johan började mala och sönerna Karl Reinhold och Viktor bakade kvarnkakor. De bar sedan upp kvarnkakor till systemen Karolina och familjen som då var bosatt i hennes fars gård "Kryck Petters" nedanför Käringberget. Problemet blev för Petters Johan att förklara för länsman och kontrollanten vart rågen tagit vägen.

Han gömde resten av rågen och satte ut ryktet att den var stulen och dom hittade därför ingen råg och "Petters Johan" klarade sig. Nu hade familjen även råg att rosta till kaffe.

*August Wilhelms son, Aldor Johansson, föddes 1915 i den lilla kvarnstugan, när hans mor Karolina var där för att mala säd.
Hämtat ur Ivan Hööks samlingar, nedtecknat i Finnkultur nr 1. 1994.*

Gottfrid Larsson från Okkoberget vid Kvarnstugan.

Jan Erikes skvaltkvarn på Nås Finnmark.

Foton genom Göran Samuelsson.

1903 kom August Wilhelm från Stockholm Katarina.

August Wilhelm Johansson f 1874 i Fägre församling i Västergötland.

Gift 1903 med **Karolina Persdotter** f 1879, d 1935 (dotter till Kryck Petter).

Barn hennes: Hugo Valdemar Eugen f 1901 drunknade i Gälsen 1929.

Gemensamma: Karl Vilhelm Hildegard f 1904 Flatberget till Kanada 1929.

Rutger Harald Napoleon f 1906 ” d 1906.

Karolina Alvida Constansia f 1908 ” gift 1927.

Karin Ellida Cecilia f 1912 ”

Linus Bernhard Aldor f 1915 ” gift 1951 med Karin Hedman.

Rakel Olivia f 1918 ”

Edit Mabel Pauline f 1920 Järna

Master Rune Ramsay f 1922 ”

Familjen flyttade 1919 till Damnäsfallet, Järna.

Karolina Alvida Constansia f 1908 blev 1927 gift med Karl Larsson Törn f 1900, Skansbacken, Nås. Hans föräldrar var Lars Törn gift med Emma Persdotter vid Grönfallet, ”Jon Lars” stuga.

August Wilhelm Johansson med hustru **Karolina Persdotter** och i hennes knä sonen Master Rune Ramsay 1922.

Dottern Rakel Olivia 1918 står bredvid.
Dottern Edit Mabel Pauline 1920
längst fram.

Den äldsta flickan till höger kan vara
Karolina 1908 eller Karin 1912.

Foto genom Daniel Lind.

Skolbarnen från Digerliden och Sigfridstorp kunde ibland bo över här under sin skolgång vid Nilsudden. Det var mycket lång väg till och från skolan. På vintern fick man använda skidor för att ta sig fram.

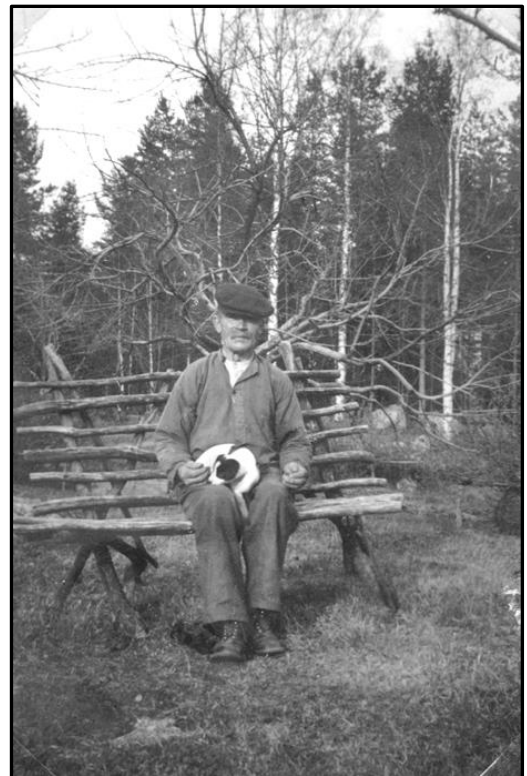
Idag bryter en skogsbilväg genom betesmarkerna i södra delen av hemmanet.

En berättelse nedtecknad av Bosse Westling.

"Jag intervjuade min mor (Betty Westling f. Hübbert 1910) och moster Signe f. 1903 och gift Fältivar, på Servicebuset i Nås 1993. Signe var duktig att berätta och hon gav en bild av hur familjen Johansson hade det innan de flyttat till Damnsfallet och alltså bodde vid "Kryck Petters": "Där var det bara ett pörte. Det var ett rum och så var det en kammare. Dom bodde i ett rum och det var inte större än det här köket (på servicebuset). Så var det en järnkakelugn och en spis. Mellan spisen och en säng stod det ett gammalt piano som dom hade ropat in vid Wilhelmssons auktion vid Käringberget. Det hade dom som diskbänk. Vid sängen var det ett bord och så en soffa där. Och så hade dom full stugan med ungar (sen räknade hon upp barnen med alla namn). Johansson han var gift med Lina som var syster till Petters Johan och Mina i Torpet. Han kom hit som rallare och Karin brukade säga "När mamma gifte sig med Johansson var han bara en luffare". Barnen sa aldrig pappa, utan det var alltid mamma och Johansson, fast han var deras far. Men det var inget fel på honom. Han var en rejäl karl och duktig på att arbeta."

Karolina Persdotter och August Wilhelm Johansson.

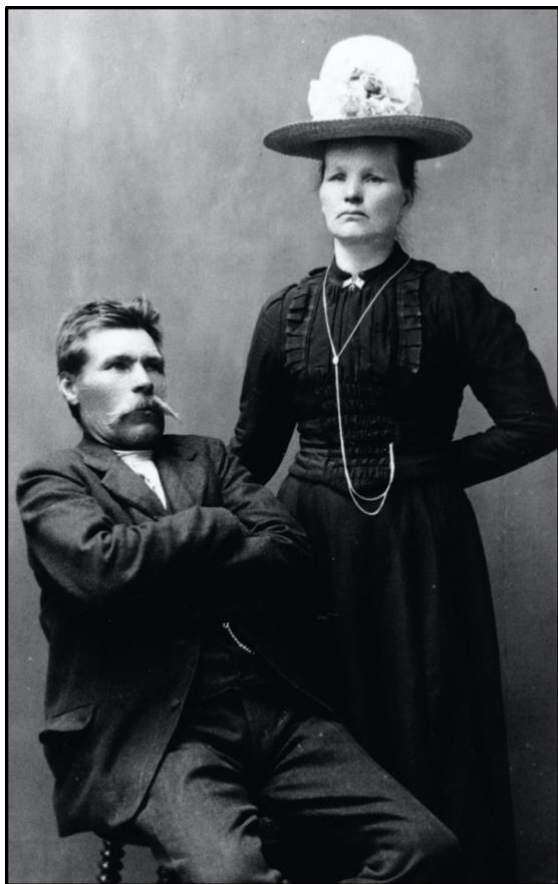

August Wilhelm Johansson f 1874 tar en vilostund på den sinnrikt tillverkade bänken av kvist.

Bild till v: sonen Aldor Johansson f 1915.

Foton genom Sven-Åke Johansson, son till Aldor.

Lars Nilsson och hustru Mina Persdotter.

Sonen Valfrid Larsson f 1891.

Foton genom Göran Samuelsson.

Sista kon till slakt!

Foto genom Sven-Åke Johansson.